

Zakażenie paciorkowcami grupy A

Informacje i porady dla pacjentów i osób mających z nimi kontakt

Profilaktyka zakażeń

Aby zasugerować poprawki w tej ulotce, skontaktuj się z działem usług bibliotecznych SWB Library Services pod numerem wew. 3587 lub wyślij e-mail na adres swbh.library@nhs.net.

Trust Edukacyjny Uniwersytetu w Birmingham

Obejmuje szpitale City, Sandwell i Rowley Regis Hospital

© Sandwell and West Birmingham NHS Trust

ML5295

Data wydania: Kwiecień 2022 r.

Data przeglądu: Kwiecień 2025 r.

Czym jest zakażenie paciorkowcami grupy A?

Paciorkowce grupy A (GAS) to rodzaj bakterii. U wielu osób bakterie te występują w gardle lub na skórze, nie powodując żadnych problemów ani objawów chorobowych; mówimy wówczas o „kolonizacji”. W danej chwili nawet jedna na pięć osób może być skolonizowana przez GAS. Do zakażenia dochodzi, gdy u osób z GAS wystąpią objawy. GAS można zarazić się od drugiej osoby.

Jakie są objawy zakażenia GAS?

Najczęstsze objawy zakażenia GAS to:

- Łagodny ból gardła lub
- Zakażenie skóry zwane liszajem
- Mogą również wystąpić objawy grypopodobne i tkliwość mięśni.

Czym jest inwazyjne zakażenie paciorkowcami grupy A?

W rzadkich przypadkach bakterie GAS mogą również powodować poważniejsze, tzw. „inwazyjne”, zakażenia (iGAS). W przypadku zakażenia iGAS bakterie mogą wytwarzać toksyny i wywoływać szereg poważnych, a czasem śmiertelnych schorzeń, takich jak:

- Zakażenie układu krwionośnego (bakteriemia).
- Poważne zakażenia rozprzestrzeniające się na tkankę miękką pod skórą (martwicze zapalenie powięzi). To rzadkie schorzenie.
- Zespół paciorkowcowego wstrząsu toksycznego. Występuje rzadko, ale może powodować szybko postępujące objawy w postaci omdleń, wymiotów, biegunki, wysokiej gorączki, wysypki i dezorientacji.

Powikłania iGAS mogą obejmować:

Ostrą gorączkę reumatyczną (chorobę serca)

Kłębuszkowe zapalenie nerek (chorobę nerek)

Ważne jest, aby zdać sobie sprawę z tego, że choć te schorzenia są poważne, nie występują tak często, jak ból gardła czy zakażenie skóry.

and-data (uzyskano dostęp 8 kwietnia 2022 r.).

Uwagi

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Czy muszę unikać pracy lub szkoły?

GAS można zarazić się od drugiej osoby. Należy unikać kontaktu z innymi osobami, nie przychodząc do pracy przez 24 godziny po rozpoczęciu leczenia. Wróć dopiero, gdy poczujesz się na siłach. Dzieci zakażone GAS nie powinny w tym okresie chodzić do szkoły ani przedszkola.

Jak można zapobiegać rozprzestrzenianiu się GAS?

- Po kontakcie z osobą, u której zdiagnozowano zakażenie GAS, dokładnie umyj ręce ciepłą wodą z mydłem i je dokładnie wytrzyj;
- Jeśli masz zakażenie GAS, staraj się trzymać z dala od osób z osłabionym układem odpornościowym, dopóki nie przejdziesz 24-godzinnej kuracji antybiotykowej;
- Unikaj spożywania niepasteryzowanego mleka.

Kto może się kontaktować z zarażonymi osobami?

Może skontaktować się z Tobą specjalista lub pielęgniarka ds. profilaktyki chorób zakaźnych w celu ustalenia źródła zakażenia i zapewnienia pomocy w zapobieganiu dalszemu rozprzestrzenianiu się zakażenia.

Gdzie mogę uzyskać więcej informacji?

Aby uzyskać więcej informacji, skontaktuj się z lekarzem rodzinnym lub specjalistą. Inne źródła informacji:

Numer niealarmowy NHS

111

Źródła wykorzystane w niniejszej ulotce

UK Health Security Agency (2014). *Group A streptococcal infections: guidance and data*. Dostępne na stronie: <https://www.gov.uk/government/collections/group-a-streptococcal-infections-guidance->

Jakie są objawy zakażenia iGAS??

Wczesne oznaki i objawy zakażenia iGAS obejmują:

- Wysoką gorączkę
- Silne bóle mięśni
- Miejscową tkliwość mięśni
- Zaczerwienienie wokół rany

Należy pamiętać, że wiele z tych objawów może być spowodowanych innymi, mniej poważnymi schorzeniami. Jednak w przypadku kontaktu z osobą, u której zdiagnozowano zakażenie iGAS w ciągu ostatnich 30 dni, jeśli wystąpi u Ciebie którykolwiek z tych objawów, natychmiast zasięgnij porady lekarskiej. Powiedz lekarzowi, że miałeś kontakt z osobą, u której niedawno zdiagnozowano inwazyjne zakażenie paciorkowcami grupy A.

Jak można zarazić się GAS?

Bakterie GAS rozmnażają się w nosie i gardle zakażonych osób i rozprzestrzeniają się na innych podczas kichania, całowania i dotykania. Istnieje większe prawdopodobieństwo, że bakterie dostaną się do organizmu i spowodują inwazyjną infekcję przez uszkodzoną skórę. Dana osoba może zarazić się poprzez własne zmiany skórne lub kontakt z osobą zakażoną.

Zarażenie się iGAS od krewnego lub członka gospodarstwa domowego jest bardzo rzadkie.

Zakażenie GAS może czasami występować wskutek spożycia niepasteryzowanego mleka lub produktów mlecznych

Kto jest najbardziej zagrożony?

Osoby o niższej odporności są bardziej narażone na zachorowanie. Do osób najbardziej zagrożonych należą:

- Osoby bardzo młode lub w podeszłym wieku;
- Osoby cierpiące na choroby przewlekłe, takie jak choroby serca, cukrzyca, zakażenie wirusem HIV lub rak;
- Osoby, które niedawno zostały zarażone ospą wietrzną;
- Osoby poddawane kuracji wysokimi dawkami sterydów;
- Osoby wstrzykujące sobie narkotyki.

Jak diagnozuje się GAS?

Szeroki zakres możliwych objawów utrudnia lekarzom wczesne zdiagnozowanie zakażenia GAS. Jeśli podejrzewasz u siebie zakażenie GAS, możemy wykonać badanie krwi lub pobrać wymaz z nosa lub gardła.

Jeśli zdiagnozowano u Ciebie zakażenie GAS, czasami konieczne jest zbadanie krewnych lub innych osób mających z Tobą kontakt, aby ustalić, czy są nosicielami tego samego szczepu GAS. Zwykle odbywa się to poprzez pobranie wymazu z nosa i gardła.

Jak leczy się GAS?

Większość osób skolonizowanych przez GAS nigdy nie jest poddawana leczeniu w związku z tym faktem. Dzieje się tak, ponieważ bakterie GAS mogą bytować na naszej skórze lub w jamie ustnej, nie powodując żadnych problemów.

Zakażenie GAS można łatwo wyleczyć antybiotykiem – penicyliną. Pacjenci uczuleni na penicylinę, muszą jak najszybciej poinformować o tym swojego lekarza rodzinnego lub specjalistę, aby przepisał im inny bezpieczny antybiotyk. Bardzo ważne jest, aby ukończyć pełną kurację antybiotykową zgodnie z zaleceniami.

Osoby mające bliski kontakt z osobą zakażoną GAS również

otrzymają antybiotyki, jeśli mają objawy sugerujące, że również są zakażone. Jeśli u matki lub dziecka w okresie poporodowym (pierwsze 28 dni życia) wystąpi iGAS, obojgu zostaną przepisane antybiotyki.

Antybiotyki mogą być również podawane jako środek profilaktyczny w razie pojawienia się dużej liczby przypadków. Ma to na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się infekcji.

Jakie są korzyści z leczenia?

Skuteczne leczenie zwykle oznacza, że zakażona osoba wraca do zdrowia bez żadnych poważnych powikłań.

Czy leczenie wiąże się z jakimkolwiek ryzykiem?

Typowe skutki uboczne antybiotyków obejmują nudności, wymioty i biegunkę. Jeśli wystąpi u Ciebie którykolwiek z tych skutków ubocznych, nie przerywaj przyjmowania antybiotyków, ale jak najszybciej skontaktuj się z lekarzem rodzinnym lub specjalistą, który może zmienić leki lub włączyć środek na nudności.

Jakie są zagrożenia związane z nieleczeniem tej choroby?

Jeśli nie przyjmiesz antybiotyków lub nie ukończysz całej kuracji, infekcja może się nasilić, a w poważnych przypadkach zakończyć śmiercią pacjenta.

Czy są jakieś alternatywy?

Jeśli zakażenie jest poważne, podaje się antybiotyk w zastrzykach. W przypadku martwiczego zapalenia powięzi dotknięta tkanka musi zostać usunięta chirurgicznie.

Jak długo mogę zakażać innych?

Nieleczone osoby z zakażeniem GAS zwykle mogą zakażać innych przez 2 lub 3 tygodnie po wystąpieniu bólu gardła. W przypadku leczenia antybiotykami osoby z zakażeniem GAS przestają zakażać w ciągu 24 godzin po rozpoczęciu leczenia.